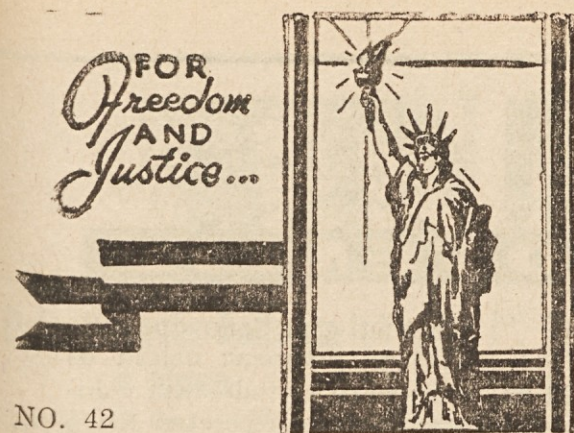

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 42

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 2, 1965

ŠTEV. LXIII — VOL. LXIII

Sihanouk se vnema za neutrlnost Kambodže, Laosa in Juž. Vietnama

PNOMPEH, Kamb. — Čim bolj se približuje čas, da bo Kambodža postala neposredni sosed kitajskih komunistov, tem bolj se kambodžanski princ Sihanouk vnema za nevtrlnost ne samo svoje dežele, ampak tudi Laosa in Vietnama. Že parkrat je razlagal, naj bi se vse tri omenjene države združile in postale nevtralne pod kontrolo tako komunistov kot protikomunistov. V ta načrt noče vključiti Severnega Vietnama, ker tam vladajo komunisti in jim Sihanouk ne verjame, da bi se mogli preleviti v nevtralce.

Da je Sihanouk res zaverovan v svojo idejo, je pokazal že dni. Sklinal je namreč voditelje raznih političnih strank in struj iz Južnega Vietnama, Laosa in Kambodže na posebno konferenco, kjer jim je hotel prodati svoj načrt. Konferenca bi se morala vršiti ta teden in se verjetno bo, toda Sihanouk je koncem preteklega tedna objavil svoj govor, ki ga bo imel na konferenci, in sporočil uradno njegovo vsebino vsem prizadetim državam, tudi Kitajski in Ameriki. Zanimivo bo, kako bodo komunisti iz Južnega Vietnama, Laosa in Kambodže reagirali na Sihanoukove ideje.

"Izpostavljenja zarota"

KUALA LUMPUR, Mal. — Vlada je pripravila 24 strani obsegajočo "belo knjigo" "Izpostavljenja zarota" in jo včeraj predložila parlamentu, ko se je zbral na petdnevno zasedanje. V njej trdi, da je najmanj 8 vodilnih članov parlamentarne opozicije vključenih v zaroto, povezano z Indonezijo, proti vladi Malezije in celo proti obstoju same Malezijske federacije.

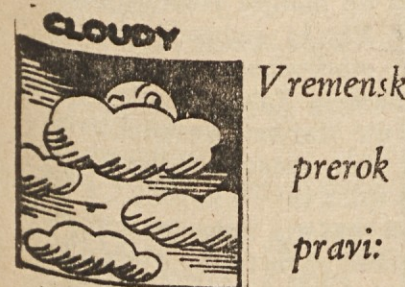
Oblasti so še v januarju prejele tri vodnike parlamentarne opozicije in jih obdolžile zarote proti vladi in njihove zarotniške povezave z Indonezijo. Vsi so še v ječi. Bela knjiga vlade trdi, da so se vodniki zarote zbirali na posvete v Kairu, Bangkoku, New Delhiju in Tokiju, zadnji pomemben sestanek pa je bil določen v Karačiju v preteklem januarju. Tam naj bi bila sestavljena "malajska begunska vlada".

Kot glavne zarotnike navaja bela knjiga vodnike zahodu sovravno usmerjenih skupin, kot so Panmalajska islamska stranka, Narodna konvencijska stranka in še nekatere. Dober del jih je povezanih v "Socialistični front".

Vlada trdi v beli knjigi tudi, da Indonezija zopet zbira močne vojaške enote v bližini meja Malezije v soglasju s Sukarnovim načrtom o "strtju Malezije".

Predsednik avstrijske republike Schaerf umrl

DUNAJ, Avstr. — V nedeljo je umrl na boleznij jeter 75 let stari predsednik Avstrijske republike Adolf Schaerf, do svoje izvolitve za predsednika leta 1957 nesporen vodnik Avstrijske socialistične stranke.

Delno oblačno in milo. Popoldne verjetnost težja. Najvišja temperatura 45.

Novi grobovi

Cecilia Vatovec

V nedeljo jutraj je preminula na svojem domu na 5190 Stanley Avenue Cecilia Vatovec, roj. Babuder, stara 64 let, doma iz Materije na Primorskem, od koder je prišla sem pred 40 leti. Bila je vdova po l. 1959 umrlem Antonu, s katerim sta imela trgovino na E. 93 St. do leta 1957. Pokojna je bila članica Društva Na Jutrovem št. 139 SNPJ, Družba Danica št. 34 SDZ in Gospodinskega kluba pri SDD na Prince Ave. Zapustila je sinova dr. Edwarda (Evansville, Ind.) in Johna (pri letalstvu, trenutno na let. oporišču Ala Magorda, N. Mex.), vnukinji Karen in Lindo ter vnuka Josepha. Pogreb bo v četrtek ob 8.30 iz Fertolievega pogrebn. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Jean Jakopic

Včeraj je umrla v bolnišnici sv. Družine 52 let stara Jean Jakopic, roj. Kozel, z 20220 Ardwell Ave., hčerka pok. Anthonyja in pok. Mary, roj. Bojc, žena Viktorja, mati Linde Adams, dvakrat stara mati, sestra pok. Marie Somrak, Frances Bell, Anne Macks in pok. Anthonyja. Pokojna je bila članica SDZ št. 9. Pogreb bo v četrtek ob 9.15 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Križa ob desetih, nato na Kalvarijo.

Frank Kuznik

Po dolgi bolezni je umrl včeraj na svojem domu na 3586 E. 81 St. 84 let stari rojak Frank Kuznik, rojen v Ajdovcu na Dolenjskem, od koder je prišel v Ameriko pred 64 leti. Pred upokojitvijo je bil zaposlen pri Gluntz Brass Co. Zupustil je ženo Mary, roj. Citar, sinove Johna, Charlesa in Antona Kramer, Franka in Lawrencea Kuznik, 11 vnukov in vnukin ter po polbrata Antona Strojina (N. Madison, O.). Sinova Louis in William sta umrla pred leti. Pokojni je bil član Društva Najsv. Imena pri Sv. Lovrencu in Društva Bled št. 20 SDZ. Pogreb bo iz Fortunovega pogrebn. zavoda na 5316 Fleet Ave. v četrtek ob 9.30 v cerkev sv. Lovrenca ob desetih, nato na Kalvarijo.

— Okoli eno petino vseh produktov v deželi so "kapitalne dobrine".

Črna, ne bela knjiga

Predsednik sovjetske vlade Kosygin je označil ameriško belo knjigo o Vietnamu za "črno", ker so v njej opisana "zla ameriška dejanja".

LEIPZIG, Vzhod. Nem. — Predsednik vlade Sovjetske zveze A. Kosygin je bil tu navzoč pri odprtju tukajšnjega svetovno znanega velesejma. V razgovoru s časnikarji je označil "belo knjigo" o Vietnamu, ki so jo v nedeljo izdale Združene države, za črno, "ker umazanij dejanj Amerikancev v Vietnamu ni mogoče dati v belo knjigo". "Če nekdo pobija žene in otroke, ki so brez obrambe, ter goni žene in otroke iz njihovih domov, tega ni mogoče spraviti v "belo knjigo", vsaj ne v tako, ki bi jo svet smatral za belo..." je dejal Kosygin in nato zagotavljal, da bodo ti ameriški nastopi združili proti Združenim državam vso, ne samo jugovzhodno Azijo.

Kosygin ne misli na obiske na Zahod

Predsednik vlade Sovjetske zveze je trdil časnikarjem, da trenutno nima nobenih načrtov za kako potovanje v zahodne države, posebno ne v Francijo in v Zahodno Nemčijo. Dejal je, da je sedaj na De Gaulle vrsta, da pride na obisk v Sovjetsko zvezo. Ko so mu časnikarji rekli, da se v Moskvi govori, da je sprejel povabilo za obisk v Bonnu, je Kosygin odgovoril: Kaj mislite, ali vem jaz boljše to, kar mislim, ali govorice v Moskvi?

Izjava Kosygina, da trenutno nima namena sprejeti vabila kanclerja Erharda za obisk v Zahodni Nemčiji, služi verjetno v prvi vrsti pomiritvi Vzhodne Nemčije, ki se vedno boji kakršne koli neposredne sporazume med Moskvjo in Bonnom na njen račun.

— Okoli eno petino produkcije v ZDA zavzemajo kapitalne dobrine.

Iz slov. naselbin

GARY, Ind. — Rojak Frank Lozier z 1956 W. 12 St. bo v četrtek dopolnil 75 let. Sorodniki in prijatelji mu čestitajo in želijo še mnogo srečnih let!

Televizija kriva vladne krize na Nizozemskem

CLEVELAND, O. — Goli slučaj je nanese, da se je "televizijska kriza" začela istočasno v Ameriki in na Nizozemskem. Razlogi zanj so si pa nasprotujejo kot noč in dan.

Na razmere pri treh naših glavnih televizijskih podjetjih se že dolgo časa slišijo ostre pritožbe. Televizijske oddaje se gonijo samo za dobičkom in dolarju podreajo vse kulturne in umetniške vidike. Ameriško občinstvo je tekme med tremi podjetji že sita in zahteva od federacije, naj napravi red. Federacija je porabila sedanje spore pri CBS, da poskusi spraviti televizijske spore na kvalitetnejšo višino. Vsi ji želimo veliko uspeha.

Na Nizozemskem je ravno narobe. Tam sta samo dva televizijska "kanala", ki jih pa izrablja par zasebnih podjetij. Podjetja pa niso usmerjena na dobiček, zato močno poudarjajo kulturne naloge televizije in ne dopuščajo "komercializacije". Programi so zato postali velikokrat zelo dolgočasni; gledavci, ki jih je par milijonov in so tudi volilci, pa zahtevajo več razvedrila in bi tudi prenašali nekaj "komercializacije".

V vsem tem je bila huda debata v ministrskem svetu. Ker se ministri niso mogli sporazumeti, je vlada podala demisijo. Po nizozemski navadi bo kriza zelo dolga; pravijo, da lahko traja par mesecev.

Sedma flota bo pazljivo nadzirala obale Vietnama

WASHINGTON, D.C. — Ameriška 7. flota je do nedavnega držala večji del svojih sil v formozanskih in filipinskih vodih, pred časom pa je premaknila središče svojega delovanja v Južno Kitajsko morje, od koder pazljivo sledi dogodkom v obeh Vietnamih, Severnem in Južnem.

Sedaj ji je bila po vsem sodeč naložena naloga, naj strogo pazi na obalni promet med Severnim in Južnim Vietnamom. Pokazalo se je namreč, da Severni Vietnam pošilja večji del orožja in vojnih potrebščin v Južni Vietnam po vodi in ne po kopnem.

SOSEDSTVENE ŠOLE SO V SKLADU Z USTAVO DEŽELE

Zvezno vrhovno sodišče je odločilo, da sosedstvene šole niso v nasprotju z zvezno ustavo, če tudi so v njih sami beli ali sami črni otroci. Tako dejanska segregacija ni v nasprotju z zakoni, ker "črni otroci nimajo ustavne pravice, da hodijo beli otroci z njimi skupaj v šolo".

WASHINGTON, D.C. — Zvezno vrhovno sodišče je včeraj zavrnilo pritožbo proti odločitvi prizivnega zveznega sodišča, da dejanska segregacija v šolah ni v nasprotju z načelom ustave, če ni do nje prišlo na osnovi akcij državnih ali krajevnih oblasti, ampak le na temelju naselitve prebivalstva v raznih okoliših. Prizivno sodišče je priznalo, da ustava prepoveduje segregacijo v šolah na temelju rase, pa ugotovilo, da ustava ne ukazuje integracije v javnih šolah. "Črni otroci nimajo ustavne pravice do zahteve, da morajo beli otroci biti z njimi skupaj v šoli," pravi razsodba prizivnega sodišča, ki jo je Vrhovno zvezno sodišče pustilo veljati.

Do razprave je prišlo, ko se je skupina staršev v Kansas Cityju pritožila proti razdelitvi šolskega okoliša, na osnovi katere je prišlo do skoraj popolne segregacije v dveh višjih šolah. Šolski odbor je potegnil mejo med šolskima okolišema po sredi ceste, na katere eni strani žive večinoma črni, na drugi pa beli. Skupina črnih staršev se je pritožila, češ da je šolski odbor odločil po političnih vidikih in s tem utrdil dejansko segregacijo v šolah. Sodišče je to obtožbo zavrnilo in odločilo, da je šolski odbor potegnil mejo šolskega okoliša "v dobri veri" in z vidika prikladnosti. Prizivno zvezno sodišče je odločitev nižjega sodišča potrdilo in včeraj je Zvezno vrhovno sodišče zavrnilo pritožbo proti tej odločitvi.

Odločitev Zveznega vrhovnega sodišča o ustavnosti "sosedstvenih" šol, oziroma šolskih okolišev je važna za prenekatere mesto, kjer so črni vodniki pri ganjali k integraciji okoliških šol s tem, da naj bi bele otroke vozili v šole v predelih naseljenih pretežno s črnici, črne otroke pa v šole v pretežno beli okolič. Mesto New York se je jeseni kljub protestom belih staršev v omejenem obsegu odločilo za tak način šolske integracije.

Naglo bitje žile

CINCINNATI, O. — Novorojenčkom bije žila od 130 do 140-krat na minuto.

Načrti prekopa reka Ohio-jezero Erie je izvedljiv!

WASHINGTON, D.C. — Armadni inženirji so končali študijo o načrtih prekopa med reko Ohio pri Rochestru, Pa., in jezerom Erie pri Painesvillu. Prekop naj bi bil velikega gospodarskega pomena za severovzhodni Ohio in za del Pennsylvanije, preprečil bi poplave in dal nove možnosti za razvedrilo in zabavo na bregovih umetnega jezera ob gornjem teku Grand River.

Izvedba načrta bi stala preko bilijon dolarjev, — vzdrževanje prekopa pa letno pri sedanjih cenah preko 8 milijonov. Za prekop in njegovo gradnjo se najbolj žene kongresnik Michael J. Kirwan, demokrat iz Youngstowna, načelnik odbora za dodeljevanje denarja za domače potrebe dežele. Ta pododbor bo med glavnimi, ki bodo o gradnji prekopa v Domu odločali. Kong. Kirwan je izjavil, da upa, da bo Kongres gradnjo odobril. Vsekakor bo o tem razpravljaj še tekom sedanjega zasedanja.

Zadnje vesti

MONTREAL, Can. — Včeraj je prišlo do strahovite eksplozije in požara v stanovanjskem bloku s 24 stanovanji. Od teh je bilo 18 popolnoma uničenih. Doselej je bilo ugotovljenih 23 mrtvih in okoli 50 ranjenih, 5 oseb pa še vedno pogrešajo.

WASHINGTON, D.C. — Predsednikov tiskovni tajnik Reedy je priznal, da je dobila Bela hiša vabilo iz Moskve za obisk Johnsona v Sovjetski zvezi in da je ta vabilo načelno sprejel. Predsednik sovjetske vlade Kosygin je včeraj v Leipzigu v vzhodni Nemčiji, kamor je prišel ob odprtju pomladanskega velesejma, dejal, da bi bil Johnsonov obisk "zelo prijeten." Bela hiša je nekaj ur nato izjavila, da predsednik ZDA še vedno misli na izmenjavo obiskov z vodniki Sovjetske zveze tekom letošnjega leta, če seveda vietnamska kriza ne bo dalje poslabšala odnosov med obema velikima silama.

SAJGON, Juž. Viet. — Danes so ameriške in južnovietnamske letalske sile znova bombardirale vojaška oporišča v Severnem Vietnamu.

WASHINGTON, D.C. — Po vesteh iz Pentagona je na poti v Južni Vietnam en ojačen bataljon marinov (okoli 1,500 mož). Njegova naloga bo čuvati važna vojaška oporišča, ki so posebno izpostavljena napadom rdečih gverilcev.

Iz Clevelanda in okolice

Pustni terek—

Danes je Pust, jutri bo Pepelnica, začetek 40-danskega posta. Letos je bil predpust nenavadno dolg, saj smo že v marcu, prvem mesecu pomladi!

Rojstni dan—

Mrs. Mary Sedmak z 876 E. 200 St. bo jutri obhajala v krogu svoje družine svoj 80. rojstni dan. Cestitamo in ji želimo še mnogo zdravja in zadovoljstva!

Iz bolnišnice—

Mrs. Tina Jagodnik s 15226 Holmes Avenue se je vrnila po hudi operaciji iz bolnice domov in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Obiski na domu so dobrodošli.

Mrs. Theresa Kozuh s 13116 Astor Avenue se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje vsem za obiske, karte in darila.

Pozdravi iz Arizone—

Rojak Frank Kozar, ki je imel dolgo let gasolinsko postajo na Suier Avenue, pošilja svojim prijateljem pozdrave iz Grand Canyon parka v Arizoni. Piše, da se je napotil proti severu in da se bo popeljal proti Kanadi.

Nova državljanka—

Mrs. Marta Hozjan z 1230 E. 59 St. je včeraj uspešno napravila državljanski izpit. Za priči sta ji bili znani rojak August Pintarich Sr. in njegova hčerka Mrs. Anne Kozinski. Cestitamo!

Pogreb—

Pogreb pok. Matilde Rugel bo jutri ob 8.45 iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev Materije Božje v Chardonu, kjer bo ob desetih pogrebna sv. maša.

Črni učitelj odpuščen—

Superintendent clevelandskih šol Paul W. Briggs je včeraj odpustil učitelja Donalda Freeman, ko je preiskava dognala in je tudi sam priznal, da je sodeloval pri akcijah za "ustvaritev mladoletnih kadrov za revolucijo." Freeman je sodeloval pri glasilu "Black America."

Volilci bodo odločili—

Mestni svet je sinoči po dveh urah debate odločil s 24:7, da naj pride predlog za uvedbo mestnega dohodninskega davka na volivnico pri primarnih volitvah 4. maja letos. Zupan je predložil, naj bi mesto uvedlo 0.75% davka na dohodke za kritje naraščajočih stroškov mestne uprave.

Seja—

Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ ima nocoj ob 7.30 sejo v šoli sv. Vida. Pred sejo bo tajnik pobiral asesment.

Carniola Hive 493 T.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer sejo v SND na St. Clair Avenue. Tajnica bo pobirala asesment od 6. do 7. ure.

Strahovi v rimskih katakombah — navadni tatovi!

RIM, It. — Kmetje, ki nabirajo gobe v rimski okolici in pri tem poslu pridejo tudi blizu katakomb, so že dolgo časa slišali čudne glasove iz katakomb. Prva njihova misel je bila, da v katakombah "straši". So takoj opozorili policijo na te "strahove".

Pokazalo se je, da so tatovi, ki so se specializirali v krajih avtomobilov, izbrali katacombe za skladišča za nakradene avtomobilске rezervne dele. Policija je hitro poskrbela, da ni več strašilo in da katacombe ne bodo več v rabi za take posle.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 42 Tues., March 2, 1965

Doba molka Združenih narodov

Leta 1945 se Združeni narodi niso rodili brez porodnih bolečin. Povod zanje sta bila dva svetovna nazora, ki sta si diametralno nasprotna. Amerika se je vnmala za neke vrste naddržavno centralo, ki bi skrbela za mir, in je bila za ceno tega ideala pripravljena žrtvovati nekaj svoje suverenosti. Rusija je mislila samo na interese mednarodnega komunizma, ki so bili takrat posebljeni v njej. Zato ni hotela videti v Združenih narodih nekaj, kar bi bilo postavljeno nad državami, ampak samo orodje za svojo lastno politiko. Pot do kompromisa je bila težavna, kompromis pa tak, da je bolj koristil komunistom kot svobodnemu svetu. Vsa oblast v ZN je bila dejansko prenesena na Varnostni svet, tam so pa komunisti imeli veto pravico. Glavna skupščina ZN je bila samo mesto za besedne boje med diplomati članic ZN. V razvoj mednarodne politike ni mogla nikoli posegati.

To se je pokazalo že 1. 1946. Generalna skupščina se je morala omejiti na debate, Varnostnemu svetu je pa ruski komunistični delegat Višinski že na prvih sejah zadal prvi usodni udarec z dosledno uporabo veto pravice. Zato je Varnostni svet mogel igrati samo enkrat svojo pravo vlogo: Moskva ga je pred začetkom korejske vojne bojkotirala, kar mu je omogočilo, da je pooblastil Ameriko za akcijo v korejski krizi. Rusi so takrat napravili napako, ki jo gotovo še danes obžaljujejo.

Ker je bil Varnostni svet radi veto pravice ubit, je ameriška diplomacija pozneje skušala prenesti del pristojnosti Varnostnega sveta na generalno skupščino. To se ji je tudi posrečilo. Ameriško veselje je bilo takrat veliko, zato pa ni bilo tudi manjše razočaranje, ki je sledilo par let pozneje. Sprejemanje raznih afriških "držav" vrat na nos je ustvarilo v generalni skupščini večino, ki se je pokazala za nezmožno, da bi posegala v mednarodne krize. Sema enkrat se je zgodilo, da so Združeni narodi zopet igrali svojo odločilno vlogo: ob sueški krizi. Pa še takrat samo zato, ker sta se stališči Amerike in Rusije vsaj deloma krili, kar pa je istočasno pomenilo tudi političen in diplomatičen poraz Anglije in Francije. Posledice tega čutimo še danes. De Gaulle ne da na ZN počenega groša in zahteva rekonstrukcijo, Anglija se pa za ZN meni samo takrat, kadar išče tam kake svoje koristi. Ker zahodne Nemčije ni v ZN, Japonska in Italija pa ne prideta do veljave, so Združeni narodi postali politično in diplomatsko bojišče za Ameriko in Rusijo. O usodi trenja med Ameriko in Rusijo pa naj odloča azijsko-afriški blok! Tako je bilo do nedavnega stanje v ZN preprosto: v Varnostnem svetu niso mogli o mednarodnih krizah ničesar sklepali radi ruskega veta, v generalni skupščini se pa azijsko-afriška večina ni mogla in znala uveljaviti, je kvečjemu samo govorila.

Razumljivo je, da tako stanje v ZN ni moglo dolgo trajati. Rusi in Francozi so se tako prevzeli, da niso hoteli plačevati prispevkov, ki jih je generalna skupščina določila pravomočno v smislu svojih pravil in pravilnikov. Tudi 11 drugih držav je zaostajalo s plačevanjem prispevkov. Združeni narodi so lezli v denarne težave. Ker so mislili, da so težave prehodnega značaja, so si pomagali s posojilom. Vse je začelo kazati, da bodo denarne težave ZN zmeraj bolj lezle na breme naše dežele. Tedaj pa je naša administracija napravila načelen sklep: kdor ostane predolgo dolžen ZN, naj zgubi avtomatično glasovalno pravico, kot je to zapisano v paragrafu 19 pravil ZN. Amerika pa tako dolgo ne bo plačevala nobenih prostovoljnih prispevkov, dokler zaostankarji ne poravnajo svojih zapadlih obvez.

Ameriški sklep je močno razburil vse diplomate pri ZN, toda ni jih spravil v obup. So bili prepričani do zadnjega, da bo Amerika popustila. To se pa ni zgodilo do lanskega 1. decembra, kar je spravilo generalno skupščino ZN v globoko organizacijsko krizo. Generalna skupščina ni namreč mogla začeti z glasovanjem o predlogih, ker bi Amerika že pred prvim glasovanjem zahtevala, naj države zamudnice avtomatično zgubijo glasovalno pravico, dokler ne plačajo svojih dolgov. Na generalni skupščini se je začel žalosten cirkus, ki je trajal cele tri mesece. Generalna skupščina je zasedala in ni zasedala, da je glasovala in ni glasovala, kot pač obrnete dveh pravil in smisel paragrafa 19. Diplomacija ZN si je izmislila "glasovanje" v predsedniški sobi, glasovanje potom molčanja, itd. Zadovoljila se je z dolgočasnimi uvodnimi govori načelnikov delegacij posameznih članic, kar je pomenilo očitno ubijanje časa. Ko je vsega tega zmanjkalo, si je pomagala z začasnimi počitnicami. Med tem se spor okoli paragrafa 19 ni premaknil z mrtve točke.

Sredi februarja je mala Albanija eksplodirala svojo politično bombo. Zahtevala je v smislu pravilnika glasovanje o njenem predlogu za prehod na reden dnevni delovni red. Po pameti je bilo albanskemu predlogu težko ugovarjati, ubiti ga je pa bilo treba. Zato je Amerika napravila "izjemo" od svojega načelnega stališča. Pristala je na glasovanje in poudarila, da je to izjema, ker je predmet o gla-

sovanju "proceduralnega značaja". V našem tajništvu niso menda bili vsi za tako taktiko, ker so jo smatrali za kapitulacijo in ne samo za začasen umik. Kaj bo na to rekel naš senat, bomo šele videli.

Diplomatje ZN so bili te ameriške taktike tako veseli, da so odložili zasedanje za pol leta na 1. september. To se pravi: generalna skupščina se je odpovedala sedaj tudi pravici do debate, kot se je preje pravici do glasovanja.

To je ustvarilo v Združenih narodih sledeče stanje: Varnostni svet je ohromel radi zlorabe veto pravice po Moskvu, generalna skupščina se pa boji lastne sence in se je zato potopila v molk, da ne sproži boja med Ameriko in Rusijo, ki bi utegnil spraviti v nevarnost celo obstoj ZN.

Letos poleti bodo ZN praznovali 20-letnico svojega obstoja. Ker nimajo denarja, so jim njihovi prijatelji oskrbeli sredstva za skromno proslavo v San Franciscu. Sedaj pa še te ne bo moglo biti, ker je generalna skupščina odgodena do 1. septembra.

Tako so nam za 20-letnico Združenih narodov ostali samo še spomini nanje, pa tudi veto pravica v Varnostnem svetu in — molk v generalni skupščini.

BESEDA IZ NARODA

NOVICE OD SV. VIDA

CLEVELAND, O. — V CERKVI SE GODE VELIKE RECI. Nihče drugi kot današnji ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik je zapisal to ugotovitev v svojem letošnjem novoletnem pismu svojim duhovnikom.

Prihodno nedeljo, 7. t. m., bodo vpeljali v bogoslužje katoliške Cerkve domači materinski jezik še po tistih škofijah po svetu, v katerih se to doslej ni zgodilo. Kot je znano, se je v clevelandski škofiji vsaj kar se angleščine, slovenščine, hrvaščine in morda še glede katerega drugega jezika tiče, to zgodilo že na prvo adventno nedeljo v tekočem cerkvenem letu. Zgodovina Cerkve bo nekoč pokazala, kako dalekosežnega pomena je bila ta važna odločba sedanjega 2. vatikanskega cerkvenega zbora.

Prav tisto kakor za ljubljansko nadškofijo velja tudi za vse druge škofije po svetu, tudi za ameriške in kanadske, kar je v tej zvezi še nadalje zapisal ljubljanski nadškof in kar bodi zaradi svojega velikega pomena tukaj poudarjeno, namreč:

"Naš in prihodnji rod duhovnikov ima zgodovinsko nalogo, da izvede odloke vatikanskega zbora. Večkrat se vprašujemo, ali smo v naši nadškofiji, po izobrazbi in po duhovni višini, tej nalogi došli. Ali vsaj pripravljati se moramo nanjo in se ji v preprostosti srca posvetiti. Ne smemo biti radi, o katerem bi pisala zgodovina, da je odpovedal in ni razumel znamenja svojih časov. Vgledajmo se v koncilske odloke, jih bomo že kako dobili, pa tudi ne opuščajmo stalnega študija teoloških disciplin."

"Glede božje službe smo pravzaprav pred novimi in sekularno (za stoletja) važnimi nalogami." — Tudi to so besede iz istega pisma ljubljanskega nadškofa. Dajmo jih ponovno premisljevati! Ne pozabimo, da Cerkve in njeni služabniki nikoli ne govorijo praznih besed!

Post je tu. To je čas posebnih božjih milosti. Naj bi prav vsak izmed nas v letošnjem postnem času opravil vsaj po eno skromno žrtev v to!

Bog je dober. V veliki Njegovi zemeljski družini ga imamo ravno Njegovi slovenski otroci tudi toliko prositi osebno zase in za svoje najbližje kakor tudi za one doma in za vse naše po svetu. Storimo to! Dokažimo, da so dorašli času in nalogam, ki jih prinaša s seboj!

NEDELJSKA DOMAČA ZUPNIJSKA PRIREDITEV v šolski dvorani pri Sv. Vidu, ki so jo pripravile vse vidovske cerkvene organizacije, je uspeša. Pokazala je, kako tesno je združena vsa vidovska župnijska skupnost okrog svojega dušnega pastirja g. župnika msgr. Alojzija Baznika. — Čisti dohodek od prireditve pojde za novoustanovljeno šolsko knjižnico. Ob tej priložnosti bodi vnovič izražena želja želja vsega slovenskega dela župnijske skupnosti, da najde v novi šolarski knjižnici primeren

delež tudi dobra slovenska mladinska knjiga.

ŠTEVILO UČENCEV VIDOV-SKE ŠOLE. — V letnem poročilu vidovske župnije za lansko leto mnogi zlasti pogrešajo naslednjih dveh podatkov: 1. koliko župljanov šteje župnija, odnosno koliko je družinskih skupnosti v njej, in 2. koliko je mladine na vidovski osnovni šoli.

V vidovskih novicah preteklega tedna je bilo povedanih nekaj besed o "Memories of 1964-65", ki jih je izdala pred kratkim uprava osnovne šole pri Sv. Vidu. Vsaj tukaj bi bilo pričakovati, da bodo navedeni med drugim številčni podatki o vidovski šolski mladini. Da bi prišel do teh podatkov, je kronist na temelju tam priobčenih slik mladine, ki obiskujejo šolo, ugotovil, s tem da je preštel vse slike, naslednje številčno stanje: 8. a razred: 18 dečkov in 18 deklic, skupaj 36; 8. b razred: 19 in 16, skupaj 35; 7. a razred: 18 in 21, skupaj 39; 7. b razred: 16 in 18, skupaj 34; 6. a razred: 19 in 17, skupaj 36; 6. b razred: 17 in 21, skupaj 38; 5. a razred: 21 in 23, skupaj 44; 5. b razred: 20 in 19, skupaj 39; 4. a razred: 20 in 20, skupaj 40; 4. b razred: 18 in 21, skupaj 39; 3. a razred: 19 in 21, skupaj 40; 3. b razred: 22 in 20, skupaj 42; 2. a razred: 20 in 29, skupaj 49; 2. b razred: 22 in 28, skupaj 50; 1. a razred: 19 in 25, skupaj 44; 1. b razred: 21 in 24, skupaj 45; otroški vrtec, dopoldanski, 26 in 18, skupaj 44; otroški vrtec, popoldanski, 23 in 20, skupaj 43.

Po tej preglednici šteje osnovna šola pri Sv. Vidu v tem šolskem letu 358 dečkov in 380 deklic, skupaj 738 šolskih otrok. Najmočnejši je 2. razred, ki šteje v obeh oddelkih 42 dečkov in 57 deklic, skupaj 99 otrok. Številčno najšibkejši pa je 8. razred, ki šteje 37 dečkov in 35 deklic, skupaj 72 otrok. To in še mnogokaj drugega nam pove ta preglednica; še več pa bi nam, če bi jo mogli primerjati s podobnimi preglednicami, recimo, za preteklih 10 let. Videli bi, ali napredujemo ali nazadujemo. — Zunanje šolske aktivnosti zadnjih nekaj let vsekaror govore za to, da pri Sv. Vidu močno napredujemo, saj smo dobili veliko novo šolsko dvorano z nekaj drugimi prostori, konvent za sestredučiteljice in sedaj smo na tem, da oskrbimo šolo še z dobro oskrbljeno šolarsko knjižnico.

Kronist

Zahvala zlatoporočencev

CLEVELAND, O. — Tem potom se želiva zahvaliti vsem našim prijateljem, našim otrokom in njihovim družinam za voščilne kartice, darila in vse, kar je bilo v zvezi z najino 50-letnico zakonskega življenja. Vse je poteklo tako lepo in častno, da postane človek ginjen. Božja dobrota nama je naklonila, da sva dočakala ta dogodek in ga preživela v krogu naših prijateljev in naše družine. Rada bi doživela priložnost, da bi vsem povrnila ljubeznivost in dobroto. Če jo ne bova,

naj Bog vsem povrne, želiva pa, da bi vsi doživeli svoje lastne zlate poroke. Zahvaljujeva se tudi Klubu slov. upokojencev na Holmes Avenue, ko nas je predsednik Kluba predstavil zbornici z najlepšimi ganljivimi besedami ter nama čestital. Po seji so nama v čast pripravili okusno večerjo.

Nisva mislila, da imava toliko prijateljev. Ne bova vas pozabila do groba. Še enkrat vsem najlepša hvala

Frank in Josephine Kocin

Upokojencem v Euclidu

Euclid, O. — Maškarnada veselica Kluba slov. upokojencev v Euclidu je minila, o njej bomo poročali drugič podrobneje. Sedaj je na vrsti kartna veselica 4. marca!

Najprej bo redna seja, po njej bo malo prigrizka, nato pa se bo začela mesečna zabava z igranjem kart. Vsak naj orodje prinese s seboj. Seja se bo začela točno ob dveh v SDD na Recher Avenue. Tisti, ki nam ni do igranja kart, se bomo lahko zabavali s petjem.

Na svidenje!

Frank Rupert

Pevski zbor Triglav

Cleveland, O. — Pevci zbora Triglav se lepo zahvaljujejo vsem, ki so prišli na njegovo veselico 20. februarja. Lahko zapisemo, da je bilo več drugega naroda kot Slovencev. Žalostno je, da je za prireditve slovenskih društev tako malo zanimanja med nami. Pevski zbor Triglav je edini slovenski pevski zbor na zahodni strani mesta, edina kulturna organizacija v tem delu mesta in vendar ga Slovenci tako malo podpirajo.

Lepa hvala vsem, ki ste delali in darovali! To so zavedni pevci, ki radi pomagajo. Mrs. Ličen je darovala \$3. Niso mogli na prireditve, pa so poslali svoj dar: A. Šubelj \$5, Mr. in Mrs. A. Hovecar \$5, James Lekan \$2, Frances Zakely \$2, Ferfolia pogrebni zavod je oskrbel vstopnice. Od navzočih so darovali: John Magovac galon vina, Rudi Livek darila, Mr. in Mrs. T. V. Stepic umetno rožo, Joseph Peresutte steklenico žganja, in \$3, Jennie Gerck steklenico žganja. Vsa ta darila so nam prinesla lepo pomoč.

Hvala vsem, ki ste vzeli listke ta večer, in darovalcem, pa tudi pevcem!

Hoyerjevi fantje so dovoljno igrali, da se je vse vrtelo.

Hvala za oglaševanje po radiu R. Menartu od sporeda "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije".

Sedaj se pripravljamo za koncert, ki ga bo zbor Triglav podal prvo nedeljo v maju.

Anna Jesenko, poročevalka

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ

CLEVELAND, O. — Tem potom naznanjam članstvu društva Presv. Srca Jezusovega št. 172, da odhajam aprila na obisk v Jugoslavijo. V moji odsotnosti me bo nadomestovala v tajniškem poslu bivša dolgoletna tajnica društva, zdaj predsednica Terezija Lach, 13110 Crossburn Ave., Cleveland, Ohio 44135, telefon št. CL 1-7365. Tajniške posle pri društvu bo vodila od 1. aprila do konca junija, ko se vrnem. V tem času naj se člani v vseh ozirih boleznih, operacij in drugih slučajev obrnejo nanjo, kjer bodo solidno postreženi.

Že lansko leto sem bil namenjen iti v Jugoslavijo s skupino, kot je bilo to že oglaševano, kar sem pa moral odložiti zaradi knjige "Po severu in jugu," ki je bila tiste čase dotiskana. Tako mi ni kazalo iti in sem odložil za letos.

Zakaj sem izbral ta čas? Zaradi Velike noči, ker bi rad obhajal ta najbolj veličastni praznik v letu v domači rojstni hiši na Prevalju ter v župni cerkvi

VESTI

Grad v Soteski bi radi popravili

Grad v Soteski ob Krki na Dolenjskem je že močno razpadel in le malo upanja je, da bi ga mogli ohraniti ali obnoviti. Za sedaj mislijo le na obnovo grajskega stolpa, ki naj bi bil "privlačnost" za tuje.

Premog dražji za 23%

V začetku preteklega meseca je zvezna vlada dovolila rudnikom, da lahko povišajo cene premoga do 23 odstotkov.

Ali bomo lahko brez obrtnikov?

"Dolenjski list" piše 14. januarja letos: Iz dneva v dan ugotavljamo, da v Beli Krajini primanjkuje obrtnikov in da cene obrtnim uslugam naglo naraščajo. Najti mizarja, pleskarja, zidarja, sodarja ali šiviljo ni lahko. Število obrtnikov se v registru pri občinskih skupščinah Črnomelj in Metlika manjša, potrebe pa večajo. Kje so vzroki za to? ... Cene nekaterih obrtnih uslug v zadnjem času presegajo že vse meje. ... Ker ni obrtnih mojstrov, tudi ni vajencev, zato tudi v bližnji prihodnosti ne morejo pričakovati izboljšanja na tem področju."

Pisec poročila se zavzema za ustanovitev javnih obrtniških delavnic, ki naj bi skrbjele tudi za izučitev potrebnega obrtniškega naraščaja.

Olajšave za tujski promet

Jugoslovanske oblasti pripravljajo nove predpise za vstop in izstop iz države ter za bivanje v njej za tuje državljane. Po novem bo mogoče posameznikom in skupinam ostati nekaj dni v Jugoslaviji tudi, če nimajo potnega lista in vize. Tujci, ki se bodo ustavili v Jugoslaviji s tranzitno vizo, bodo to lahko podaljšali brez težav za 7 dni bivanja tam, če bodo pa hoteli, pa tudi do enega leta.

Jugoslavija hoče, da jo obišče čim več tujcev in da puste ti tam čim več denarja. Že sedaj je mogoče dobiti vize za vstop in izstop na sami meji. Z vrsto evropskih in drugih držav je Jugoslavija sklenila dogovore o medsebojni ukinitvi viz.

Lani se je obisk tujcev v Jugoslaviji povečal po uradnih podatkih za 55%, tja je prišlo okoli 4 milijone tujih državljanov, od tega 2.5 milijona turistov. Letos bi radi to število še povečali in dobili od tujkega prometa vsaj 100 milijonov dolarjev.

sv. Vida v Preserju ter se predvsem udeležil velikonočne procesije v jutru Velike nedelje in svojimi velikonočno dobo v svojem rojstnem kraju.

Pred petimi leti 1960 sem napravil tako potovanje na sever, kjer sem obiskal slovanske brate, Ruse, Poljake in Čeha. To pot želim posvetiti moj obisk rojstni domovini Jugoslaviji. Tako sem si izbral predvsem Veliko noč; pri spominu na prvo Veliko noč, ko so mi zamenjali kikeljco za hlače, v katere so me oblekli. Oče so mi za to priložilo, ko sem šel z njimi v cerkev sv. Vida "Boghka kušnt" kupili klobuk s peresi. Pri spominu na ta dogodek in dogodek mladih let sem si izbral Veliko noč. Potujem seveda sam in želim biti pri potovanju bolj prost. Je lepo v veliki družini, kot gredo navadno, a jaz si želim na potovanju prostosti. Kako bo, ne vem, ker je pač vse v božjih rokah.

Člane pa prosim, da tisti, ki na asesmentu dolgujejo, čim hitreje poravnajo, da oddam začasni tajnici Tereziji Lach knjige z vsemi računi povsem v redu, da ne bo nepotrebnih komplikacij.

Pozdrav

Jože Grdina

Obmejni pas bodo opustili

Vse od prevzema oblasti ob koncu vojne so vzdrževali v Jugoslaviji ob meji poseben 15 km širok pas ozemlja, kamor je bil vstop ljudem, ki niso bili tam doma, skrajno omejen. Sedaj so prišli do prepričanja, da obmejni pas ni več nujno potreben. Napovedujejo, da ga bodo skoraj ukinili in pustili od nje ga le še 100 m širok pas neposredno ob meji, pa tudi v tem pasu se bodo lahko naseljevali in tam živeli ljudje. Doslej so smeli iti tja le lastniki zemlje to obdelovat pod skrbnim nadzorom obmejnih straž.

Napovedujejo, da bodo uvedli iz jugoslovanske državljanje, ki žive stalno v tujini, nove potne liste z veljavnostjo 10 let, namesto sedanjih 3.

Ogromen primanjkljaj v zunanji trgovini

Po uradnih podatkih je Jugoslavija tekom leta 1964 prodala v tujino blaga v skupni vrednosti \$892.4 milijone, od tam pa ga uvozila v skupni vrednosti \$1,321.6 milijonov. Primanjkljaj znaša torej 429.2 milijona dolarjev, kar je vsekakor ogromna vsota. Ta vsota tudi pove, zakaj vrednost dinarja tako naglo pada!

Največ zaposlenih s 30 do 40 tisoč dinarji

V kočevski občini zaslužijo ljudje povprečno največ od 30 do 40 tisoč dinarjev na mesec. V ta zaslužek je všteto vse, tudi nadure, nagrade, premije in boleznine, ne samo plače. V industriji so se osebni dohodki zvišali od januarja do oktobra lani za povprečno blizu 50% od 38,491 na 56,920 dinarjev, v kmetijstvu za 21.4% od 35,212 na 42,753 dinarjev mesečno.

Po podatkih Dolenjskega lista od 14. januarja je največ v gospodarstvu zaposlenih ljudi v kočevski občini zaslužilo od 30 do 40 tisoč dinarjev (okoli tisoč), 64 oseb pa je zaslužilo mesečno po nad 100,000 dinarjev. Izpod 25,000 dinarjev na mesec je v preteklem oktobru zaslužilo na Kočevskem le še 1.2% zaposlenih, med tem ko jih je v januarju lani zaslužilo izpod te vsote še 31.3%.

Povečanje plač in zaslužkov je bilo nujno zaradi velikanskega povečanja cen, inflacija je lani v Jugoslaviji naravnost galopirala. Tako je zelo malo verjetno, da so zvišanja plač prinesla tudi kako dejansko porast kupne moči delavstvu in uslužbenstvu.

Ciganov se branijo

Prebivalci Cegelnice so poslali občini v Novem mestu posebno izjavo, podpisano od 46 vaščanov, v kateri protestirajo proti temu, da bi dobil neki cigan pravico zgraditi v njihovem naselju svojo hišico. Neki Ivan Zoran v "Dolenjskem listu" 14. januarja letos Cegelnice zaradi tega hudo prijava, češ da nima jo do ciganov pravega odnosa. Nato piše o reševanju "cigan-skega vprašanja", ki prizadeva novomeški občini hude težave. Njegovo reševanje je trd oreh, ker domačini ciganov pač nočejo sprejeti v svojo sredo.

Dragi stroji večkrat počivajo

Na letni konferenci Zveze komunistov v ljubljanskem podjetju "Litostroj" so se spraševali, kako to, da se podjetje ni omejilo na manjše število proizvodov, kar bi omogočilo boljšo izrabo strokovnega osobja, pa tudi strojev. Tako se sedaj dogaja, da "visoko produktivni stroji niso zadostno izkoriščeni ali pa sploh niso v pogonu". Hoteli so vedeti, "kdo je osebno odgovoren za investicije v sredstva, ki so bila draga in za katere je plačujemo anuitete, so pa zaradi neizkoriščenosti nerentabilna?"

KANADSKA DOMOVINA

Priznanje in zahvala v slovo

TORONTO, Ont. — Kar na tihem in nekako mimogrede je odšel. Zvedeli smo, da ga bomo zgubili, rekel nam je "zbogom," stisnil vsakemu posebej roko in se odpeljal. Ni bilo ne časa ne priložnosti, da bi mu tudi mi povedali, kaj nam je tedaj ob slovesu ležalo na duši in mu odkrili, da je njegovo bivanje med nami zapustilo v srcih globlje in bolj trajne vtise, kot bi na prvi pogled zdelo.

Stiri leta je prebil med nami Slovenci v Torontu č. g. S. Boljka C.M. Ni zavzel visokih položajev, saj je bil zadnji kandidat. Ni prirejal veselih snidenj in bučnih manifestacij, a smo vendarle čutili in to neprestano, njegovo navzočnost. Ob žalostnih prilikah je bil z nami žalosten, ob veselih se je veselil. Čutili smo, da je bil č. g. Stanko Boljka med nami duhovnik, povsod duhovnik, vedno duhovnik in samo duhovnik. Videli smo ga na prireditvah in smo bili veseli, da smo imeli duhovnika med seboj. Ves prosti čas je bil na nogah; od hiše do hiše je obiskoval Slovence in jim prinašal obiske duhovnika. Okrog njegove spovednice smo se drehtali in njegove govore smo poslušali kot žejni in lačni božjega kruha. In on ga nam je dajal v izobilju: v pisani in govorjeni besedi, v razgovorih in na obiskih. Nihče ni pritegnil toliko moč in fantov na duhovne vaje kot on v lanskem decembru.

Nisem najbolj upravičen pisati o njem, ker sva v vseh starih letih komaj dvakrat kaj več govorila. Enkrat nas je obiskal na domu, drugič pa na sva se srečala na duhovnih vajah. Kaj nam je pomenil, je izrazil na duhovnih vajah zrel mož in družinski oče, ko se mu je zahvaljeval s solzami v očeh: Gospod, hvala Vam, da ste me spravili na duhovne vaje!

Brez hrupa in nevidno je pletel med nami več trajnega značaja, čeprav (ali pa morda prav zato!) se ni navezaval na nobeno skupino ali strankarsko opredelitev. Zaradi tega mu ni bilo treba spreminjati ne smeri in ne menjavati sodelavcev. Istčasno je podpiral vsako dobro delo in iniciativo. G. S. Boljka med nami ni iskal ne sebe ne osebnih pristašev. Neprestano pa je lovil božje pristaše, iskal je duše in jim kot duhovnik prinašal samo duhovnost. Ni rečeno, da je imel med nami samo prijatelje. Bili so tudi nasprotniki, a nanje ni kazal s prstom in se zaradi njih ni pritoževal in sam jih ni ustvarjal. Če je dobil pošto žaljive vsebine, ni zanjo nihče zvedel. Tudi do nasprotni-

kov je bil dober, ker so ga tudi njihove duše skrbele; molil je zanje, ker je bil tudi zanje posrednik pred Bogom.

Da je bila taka ravna pot, pot za dušami z razdajanjem duhovnosti težka, to bi nam mogel povedati samo on. Mi smo to samo slutili. Da so ga pa prav zaradi te in take poti ljudje imeli radi, pa pove dejstvo, kako številno so se ljudje od njega poslavljali.

Ob slovesu smo čutili, da nam je bil res to, kot drugi jeziki imenujejo duhovnika: father — oče. In česa moderni zdomci bolj pogrešajo kot občutka, da nekdo kot oče bdi nad njihovo duhovnostjo in nad duhovnimi problemi?

Naj bodo te skromne besede priznanja in zahvale nadomestilo, ker se ob slovesu v dvorani ni oglasil noben vernik, da bi odhajajočemu duhovnemu očetu povedal, kar je vsem ležalo na srcu. P. Markeš

Občni zbor Hranilnice in posojilnice slov. župnij

TORONTO, Ont. — V nedeljo, 21. februarja, je imela Hranilnica in posojilnica slov. župnij svoj letni občni zbor. Bil je to osmi redni občni zbor. Iz poročil ravnateljstva in drugih odborov je bilo razvidno, da je to najhitreje rastoč in najbolj populen denarni zavod Slovencev v Kanadi, čeprav je šele 7 let in tri mesece star. Samo kratek izvleček iz po-

ročil že to nakazuje:

Kapital je samo v zadnjem letu narastel za skoro \$300.000.00. Samo 19 tisočakov je manjkalo do prvega milijona. Denarni promet je znašal nad 4 in pol milijona dolarjev, kar je za eno tretjino več kot v letu 1963. Stroški so se kljub povečanju obrata in preureditve pisarn samo malenkostno dvignili. Od vsega kosmatega dobička so bili člani v eni ali drugi obliki lani deležni 66.60% vsega dobička. Vsota izdanih posojil se je od prejšnjega leta skoraj podvojila. Bilo je nad 600.000 dolarjev posojil, tako osebnih kot na nepremičnine.

Osebnih čekovni računi so bili obrestovani po 3%. Vsem, ki so redno odplačevali posojila, je bilo vrnjenih 20% plačanih obrestov. Občni zbor je potekla poslovna doba, so bili ponovno izvoljeni in so s tem dobili potrjeno zaupanje članstva. Občni zbor je potrdil tudi spremembo pravil, ki govori o spremembi poslovne dobe, tako da se bodo dejanska leta poslovanja ujemala s poslovnimi dobami. Tekoče poslovno leto bo zaključeno točno ob osmi obletnici Hranilnice in posojilnice slov. župnij.

Občni zbor se je na kratko spomnil tudi 100-letnice rojstva dr. Janeza E. Kreka. Med "srečne" člane je razdelil nekaj izvodov okrožnice "Mati in učiteljica." Predsednik: P. M.

Newtorontske novice

Župnija Brezmadežne je sedaj v neposrednih pripravah na slovensko bogoslužje pri sv. maši. Prvo tako poizkusno mašo smo imeli z učitelji in otroki slovenske šole. Kako moramo biti Slovenci hvaležni Bogu, ko po dvajsetih letih strašnega udarca za slovenski narod doživljamo celo v tujini zmagoslavje slovenske besede. Kako so se pred 25 leti šopirili nemški nacisti! Ko so izgnali z Gorenjske in štajerske vse slovenske duhovnike in slovensko zavedne izobražence, nosilce slovenske kulture in slovenske besede, so že upali, da je napočil čas, ko bo utihnila slovenska beseda na lepi slovenski zemlji in onemela mila slovenska pesem. Sedaj pa slovenske besede niso povelečali le slovenski kulturni ustvarjalci, ki so napisali v izseljenstvu tako lepe slovenske knjige znanstvene in leposlovne vsebine, da se lahko merijo z najvišjimi vrhovi kulturnih ustvarjalcev v domovini; poveljčala je slovensko besedo tudi Sv. Cerkev, ko v vseh slovenskih službah božjih slovenski duhovniki opravljajo sveto daritev v slovenskem jeziku; slovensko ljudstvo pa sredi tujih jezikov skupaj s svojim duhovnikom v slovenskem jeziku sodaruje sv. mašo in se preko slovenskega jezika najtesneje povezuje z mašnikom, ki opravlja daritev sv. maše. Videli bomo pred oltarjem slovenske močje in slovenske fante, ki bodo razlagali svojemu ljudstvu sv. mašo in jim glasno brali božjo besedo. Tako je Bog za ceno desetisočev slovenskih mučencev, ki so darovali svoja življenja za vero in za boljše bodočnost slovenskega naroda, blagoslovil Slovence in jim omogočil, da v slovenskem jeziku poveljujejo pri najsvetejšem opravilu na zemlji — pri daritvi sv. maše.

Dasi imamo Slovenci svoje središče v Torontu, je vendar za Slovence v Montrealu z dušnopastirskega vidika bolj sodobno urejeno. Ko mi je namreč montrealški kardinal Leger poslal dekret za preč. g. Boljka, ki je bil nastavljen za dušnega pa-

stirja Slovencev v montrealški nadškofiji, je v pismu jasno povedal, da bo po papeški okrožnici Exul Familia, imel dušnopastirsko pravico nad vsemi Slovenci v montrealški nadškofiji, čeprav so sicer nekateri vpisani v krajevno župnijo. Lahko bo poročil vsak slovenski par, pokopal vsakega Slovence, krstil slehernega slovenskega otroka, ne da bi moral vprašati za dovoljenje tistega župnika, v čigar župniji so tisti Slovenci. Dovolje, da si za tisto opravilo žele slovenskega duhovnika, in on sme slehernemu Slovincu v montrealški nadškofiji ustreči. V Torontu pa imamo to oblast le nad Slovenci, ki so v slovensko župnijo vpisani, in nad tistimi Slovenci, ki uradno niso vpisani v nobeni župniji, pa žive na ozemlju torontske nadškofije. Tudi glede slovenskega bogoslužja pri maši se zdi, da bo v Montrealu za Slovence v celoti tako kot je v Sloveniji, medtem, ko se po najnovejši nadškofovi določbi moramo v torontski nadškofiji glede uporabe slovenskega jezika ravnati po določbah kanadskih škofov. Tako bodo ostale pristopne molitve in molitve pri darovanju še v latinščini, dasi jih bodo v Sloveniji molili v slovenščini.

Slovenski dušni pastir v Montrealu je neke vrste misijonski župnik in cerkev sv. Vladimira slovenski misijon, medtem, ko sta v Torontu obe slovenski župniji pravi župniji v najozjem smislu besede, le da sta narodni, zato je tudi dušni pastir na teh župnijah res župnik s pravicami le nad svojimi župljani. Kajti v angleško govorečem delu Kanade kanadski škofje niso hoteli v celoti urediti dušnega pastirstva na novonastalejšem po papeški okrožnici Exul Familia. Prav je, da Slovenci v Kanadi to vedo, da se ne bo potem kdo po nepotrebnem vznemirjal, češ v Montrealu pa slovenski župnik tako dela, zakaj ne bi tudi slovenski župnik v Torontu. Na teh primerih se lepo vidi, kako smo povsod odvisni od krajevnih škofov in kako veliko oblast imajo na ozemlju svoje škofije, da morejo celo papeška navodila po svoje

prilagoditi razmeram v svoji škofiji.

In še nekaj sem doživel v zvezi s predstavitvami. V nedeljo, 14. jan., po zadnji maši, ko sem pripravljaval otroke na prvo sveto obhajilo, me pridejo klicat, da me čaka v veži 6 Slovencev iz Montreala. Ker me je eden že prejšnji večer po telefonu klical in zahteval, da preč. g. J. Časl, C.M., ostane v Montrealu, me je postalo kar malo strah. Spomnil sem se namreč na dogodek, ki sem ga kot mlad bogoslovec doživel pred ljubljansko stolno cerkvijo. Takrat je bil pokojni škof dr. Gregorij Rožman prvič na obisku v Združenih državah in je pravico nastavljanja in odstavljanja slovenskih duhovnikov za tisti čas poveril generalnemu vikarju in proštu Ignaciju Nadrahu, ki je bil tedaj tudi naš semeniški ravnatelj. Prestavil je preč. g. Franca Novaka s kaplanije v Cerkljah pri Krškem za kaplana na neko drugo župnijo. Ljudje so ga v Cerkljah zelo radi imeli. Najbolj pogumni kmetje so skenili, da grejo na škofijo in da bodo odločno zahtevali, da g. F. Novak ostane pri njih za kaplana. Slišali pa so, da je prošt Nadrah odločen mož. Zato so drug drugemu dajali poguma, da morajo vztrajati pred proštom Nadraham za vsako ceno. In da bi imeli še več poguma, so se tudi krepko podprli z vinom. Generalnega vikarja so pričakali v veži semeniške, ko je ravno prihajal iz stolne cerkve. Rado veden sem bil, kako se bo izteklo, ko sem preje poslušal pogovor kmetov in prošta Nadraha poznal. Komaj je prošt Nadrah vstopil v vežo, so ga obstopili in v zboru zahtevali: "Mi zahtevamo, da nam pustite g. kaplana Novaka." Prošta je osupnilo in je odločno zahteval, naj odidejo. Tedaj je tisti, ki je bil najbolj vinjen, stisnil pest in zagrozil: "Gospod prste, sedaj pa gre zares, ali nam pustite g. kaplana ali pa bo kri tekla." Prav dobesedno to so rekli, zato mi je tako ostalo v spominu. Prošt pa se je po vojaško obrnil, jim pokazal vrata in s hitrimi koraki odšel. Tako so ostali sami v veži; vsi žalostni so odšli in kaplan je bil prestavljen.

Hvala Bogu, moj strah je bil prazen. Ko sem jih po sestanku Društva N.L.J. sprejel, so mi zelo lepo začeli razlagati, zakaj bi g. Časla radi obdržali v Montrealu. Bili so sami dobri prekmurski Slovenci, ki sem jih že poznal z misijonov. Res lepo, da se tako zavzamejo za svojega župnika. Razložil sem jim, da sem jaz v primeru s kardinalom kakor kaplar v vojski v odnosu do generala, in da lahko tako kardinal kakor višji redovni predstojnik naredi prestavitve, ne da bi župljanom in sebi podrejenim duhovnikom povedal, zakaj, in da sta to prestavitve naredila kardinal Leger in naš višji predstojnik, in da naj sedaj to odločitev kot dobri katoliki člane vdolimo. Eden je bil željen vedeti, če bi ljudsko glasovanje še kaj zaleglo, ako bi preč. g. Časl dobil večino. In ko sem jim povedal, da v Cerklji te navade, so se vdali in šli. Dasi sem v začetku nastopil neprijazno, češ, če bo pest odločala, bom takoj premagani, bili so postavljeni in močni, mi je bilo zadnje zelo žal vsake neprijazne besede; kajti ljubezen do svojega dušnega pastirja jih je vodila. Precej solza so potočili, ko je bilo nekaj dni za tem slovo in sprejem novega župnika g. Boljke in brata Cirila. Prišel sem v Montreal že nekaj dni po slovesu. Kar me je ganilo, obema prejšnjemu in novemu župniku so poklonili dar. Ob razgovoru z njimi sem dobil globlji pogled v njihovo srce. Spoznal sem, kako se človeška čustva hitro spre-

minjajo in kako se da tudi še danes ljudske množice navdušiti, pa tudi razdražiti, da se Jezusova cvetna nedelja in veliki petek ponovita v malem. Ko sem vse to razmišljal, sem znovalo uvidel, kako prav je, da duhovnikov ne nastavljajo in prestavljajo ljudske množice in glasovanja, ampak cerkvena oblast po svojem lastnem preudarku. G. Časlu je ostala sladka zavest, da je odšel iz Montreala k Mariji Pomagaj v Toronto s pohvalo kardinala Legera, da je dobro skrbel za Slovence v Montrealu in zlasti dobro finančno uspel, ko je pustil novemu župniku le dobrih \$6.000 dolga. Gotovo pa čaka novega župnika g. Boljka v Montrealu še veliko dela, saj so Slovenci komaj z lanskim Božičem dobili svojo cerkev z dvorano.

L. Ambrožič, st.:

Kako sem doživil doma komunistično revolucijo

(Dalje)

Ko smo vedeli že za trdno, da smo tik pred koncem, se je naša postojanka preselila iz Dobrove na Vič v tovarno Vinocet. Vsi ti prostori so bili prazni in se je tako vsa 162 mož broječa četa bila že pripravljena za na pot in na oba kraja je bolj priložen odhod z Viča kot z Dobrove. Takrat smo še vedno upali, da bo morda šli proti Italiji ne proti Avstriji. Pa tudi proti zadnji je bolj priložna pot z Viča kot z Dobrove čez Podutik proti št. Vidu. Drugič je bilo dobro za ljudi, da so videli, da gre za reser da jih domobranci ne bodo in jih ne morejo več čuvati. Naj se vsak odloči, ali ostane doma na milost in nemilost komunistom ali naj gre z nami v tujino. Tretjič je bilo treba tudi blokvim prehodom posvetiti več pažnje, ker bi se lahko zgodilo, da bi nam partizani skupaj z Nemci napravili kak nepredviden škandal ali pa morda tudi vsak posebej kako neumnost z orožjem, municijo ali čemurkoli.

Ko sem prišel nekega jutra, morda je bilo predzadnji dan, ali en dan prej, v pisarno, sta ležala na mizi dva velika kovčka, v kateri je bila obrnjena vsa pozornost kamandanta Silvota in vseh drugih, kar se jih je takrat tam nahajalo. Kovčka sta bila kak meter in petindvajset centimetrov dolga ter kakih 70-80 cm široka in visoka. Iz fantov in mož so odsevala tako različna čustva, da nikakor nisem mogel vedeti, za kaj gre. Vprašal sem, kaj je pravzaprav nastalo. Nekdo mi je dejal, od pri obe ti skrinji, pa boš videl. Odprl sem pokrove in kaj sem videl? V prvem je bilo naloženo od vrha do dna, tesno kar se je dalo, tako da je bil popolnoma vseh prostor porabljen, v paketi po sto bankovcev in italijanskih lirah. Paketi so bili v približnem sorazmerju po 10, 20, 50, 100 in 1000 lir. Istotako je bilo tudi v drugem kovčku, le s to spremembo, da so bile tu notri nemške marke. In ravno tako nabito do vrha in izrabljen ves prostor. Nikdar še nisem videl toliko denarja na kupu. V vsakem posebej je bilo napisano, koliko vsebuje denarja. Bile so ogromne številke, a sem jih pozabil. Vem le, da je šlo v težke milijone.

Ta denar je bil preteklo noč odvzet neki petnajststori, morda šestnajststori italijanskim fašistov, ki so se pripeljali sem od Trsta s sedmimi avtomobili, polnimi različne robe, orožja in denarja. Po sili so hoteli priti vso to robo v Ljubljano. Pa so jim domobranci odvzeli pet avtomobilov, orožje in denar, z dvema avtomobiloma so jih pa

nagnali nazaj proti Trstu. Denar so domobranci takoj odpeljali v svojo pisarno in javili zaplembo na domobranski štab, a je bilo že prepozno. Niso več redno poslovali, ker so se že tudi odpravljali na odhod in morda nekateri že odšli.

Avtomobile, orožje in drugo so odpeljali Nemci, ki so kar hitro zvedeli za vso zadevo. Vendar po denarju ni bilo nobenega povpraševanja. Gotovo za tega niso vedeli, drugače bi navallili na postojanko in odnesli milijone, ker so imeli tisti dan položaj še v rokah.

Kar se tiče "fašistov", se iz njihovih papirjev ni dalo razvideti, da bi to bili. Pač se je pa dalo sklepati, da je to neka odprava italijanskih komunistov, ali pa čisto navadna tolpa roparjev, ki bi se radi skrili nekje v Ljubljani. Morda so imeli v Ljubljani kake zveze in niso pričakovali, da jih bodo domobranci tako energično zadržali na bloku. Baje so bili zelo razočarani in hudi, a končno so bili zelo zadovoljni, ker so se lahko odpeljali živi nazaj in da niso prišli v roke Nemcem, kateri bi jih gotovo ne spustili. Ker sem imel dovolj skrbi za družino, da jo lepo pripravim za na pot, se za ta denar nisem več brigal in za njim povpraševal. Mislil pa sem, kaj vse bi se dalo napraviti s tem denarjem, če bi se v drugem času in drugačnih razmerah dobil.

Takrat so vsi partizani odšli proti Trstu in Primorju. Tako je bil popoln mir pred njimi. In tistih par dni sem se že upal ostati čez noč doma. Zvedeli smo že tudi, da ne bo mogoče bežati proti Trstu in Italiji, kamor smo si vsekakor bolj želeli, kakor proti Avstriji in morda celo Nemčiji. Vendar smo se sedaj morali sprijazniti s to mislijo. Zelja, da bi se nekje v Italiji srečali z zapadnimi silami in se prijateljsko objeli, kakor so si nekateri predstavljali, nam je splavala po vodi. Kdor ni verjel radijskim poročilom in zlasti takrat Kuharjevim govorom, ta je še vedno upal, kako nas bodo oni reševali vsi prepričani, da smo njihovi zavezniki.

Zapustil sem domobranci in se odpeljal domov k družini, da se počasi pripravim za odhod v tako nesigurno bodočnost. Niti najmanj si nisem mogel predstavljati, kaj nam prihaja naproti. A vedel sem, da bežati moramo. Doma nas čaka le smrt, otroke pa popolnoma brezverska šola in vsestranska barabarija. Predobro sem se zavedal, da je moja velika in prva dolžnost, da jih odpeljem ven iz tega, daleč proč, kamor tolika hudobija ne sega in jim dati možnost, da postanejo lahko dobri in pošteni Slovenci. Kako bom mogel to storiti, sem položil v božje roke.

V glavnem smo že tisti večer vse pripravili na voz, zasigurali konje in šli k počitku. Koliko je bilo spanja, se več ne spominjam. Zjutraj smo s pripravami nadaljevali. Zaklal sem prašiča in ga razkosal. Ker ni bilo časa, da bi se meso ohladilo, sem ga popoldan še gorkega nasolil, zmetal v škap in odnesel na voz, da smo ga odpeljali seboj. Ko so bile težje reči na vozu, sem naročil, naj pripravijo še podrobnosti, nato sem se pa odpeljal v Ljubljano pogledat, kakšen je tam položaj. In videl sem mnogo preplašenih ljudi, ki so v težki skrbi pričakovali bližnjih dogodkov. Skrbelo jih je, kaj bodo storili Nemci pred odhodom in v strahu so pričakovali, kaj bo, ko bodo partizanske horde navalile v mesto. Vse se mi je zasmililo in kar hitro sem se obrnil nazaj proti domu. Mimogrede sem se še oglasil v domobranski postojanki na Viču pri "Vinocetu". Bilo je vse pripravljeno za odhod. Z Dobrove je prihajala zadnja patrolja. Pohitel sem domov, da se tudi mi čimprej odpravim na pot. Ker vsak trenutek zamude bi bil lahko nesreča. Lahko se vsak čas začno vračati partizani iz Trsta,

od koder je daljave le dobrih 100 km ali 65 milj.

(Dalje sledi)

CBS-TV dobila novega predsednika

NEW YORK, N.Y. — V nedeljo je nepričakovano "odstopil" predsednik Columbia Broadcasting System televizijske mreže, vodilne izmed treh velikih televizijskih družb v deželi.

James T. Aubrey je bil na čelu CBS televizijske mreže štiri leta. V tem času je bila ta vodilna in njeni programi so bili najbolj priljubljeni pri gledalcih. Aubrey je bil popoln gospodar in vodnik celotnega programa in je hladno pošiljal one v pozabo, ki jim je javnost odrekla naklonjenost. Ko je začela priljubljenost CBS programov lani padati v tekmi z ostalima dvema glavnima televizijskima mrežama NBC in ABC, je Aubrey izvedel obsežne spremembe. Sedaj je bil po vesteh iz poučenih krogov odpuščen. Kaj je bilo temu vzrok, še ni znano.

Aubreyja je nasledil 38 let stari John A. Schneider, dosedanja upravnik ene izmed radio-TV oddajnih postaj CBS.

Zenske dobijo delo

Gospodinja

Iščemo gospodinja za 3 odrasle, nič otrok, lahko ostane ali gre domov zvečer. \$40 do \$45. Dobra priporočila. FA 1-9043. (44)

Zenska dobi delo

Za kratke ure dela v kuhinji restavracije na 928 E. 72 St. v bližini St. Clair Avenue. Kličite 361-9320. (46)

MALI OGLASI

Stanovanje v najem

Tri neopremljene sobe in kopalnica, zgoraj. Furnez. Samo odraslim. Kličite EX 1-5553. (—45)

Hiša naprodaj

Krasna enodružinska, moderna, preproge in zavese, klet in garaža, lep vrt, na 1015 E. 62 St. severno od St. Clair Ave. Kličite 881-4654. (—42)

Lastnik prodaja

V Euclidu, dvodružinska hiša, enodružinska hiša in velik lot. Vse 3 parcele, ena pri drugi, v fari sv. Kristine. Vse za \$37.900. Kličite KE 1-3697. (43)

Naprodaj

Veliko zidano poslopje za dve trgovini na E. 200 St. Vprašajte na 756 E. 200 St. KE 1-1980. (44)

V najem

3 čiste, neopremljene sobe, kopalnica, porč, se odda paru ali eni ženski za nizko najemnino na 1159 E. 76 St. Kličite EX 1-9777. (—2,5,9 mar)

Bungalow naprodaj

Zidano pročelje, 4½ sob, 2 spalnice in kopalnica na prvem, klet, garaža, krasen sadovnjak in pikniški prostori, 65 x 475 v Wickliffe na Rockefeller Rd. \$18.900.

LAKELAND REALTY

KE 1-6681 IV 1-8088 (2,5 mar)

Hiša naprodaj

Blizu E. 185 St., prostorna hiša, 4 spalnice, krasen dvojni lot z drevesi, klet, nova dvojna garaža. Samo \$16.600.

PENA REALTY

620 E. 222 St. AN 1-2300 26 feb, 2 mar)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. - IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

Grupna polovanja 1965

v Slovenijo z ladjo od \$329.25 v obe smeri. — Isto tudi za obisk Vaših sorodnikov.

RES STROKOVNA potniška pisarna, zastopniki vseh važnih avionskih in ladijskih družb z najpopolnejšimi uslugami od fotografije za potni list do vseh vrst kart, najetja avtov, hoteli itd. — Za dobra mesta 1965 rezervirajte čimprej brezobvezno!

IMIGRANTSKE CENE za avion Ljubljana—Toronto, Can. \$267.60. Za Vas napravim: prošnjo za vsee, letve, nabavim karto, predvsem pa TOČNO obvestimo o prihodu. Za obiski sorodnikov sedaj skrajšan postopek.

Na pisma izven Toronta odgovarjamo isti dan!

DINARSKI BANKOVCI, TRAVELERS CHEQUES, KOVČKI, VI-ZUMI, JAVNI NOTAR. • SLO-VENSKE KNJIGE IN PLOŠČE.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

253 College St. Toronto 2b WA 3-4868

PATRICK A. SHEEHAN:

NODLAG

Jagnje je vrgel v potok, sedel na tla, odpel veliko suknjo, in vzela otroka v naročje. Bila je na videz mrtva. Nobenega znaka življenja ni bilo videti na njenem posinelem, ozkem obrazu ali na zaprtih očeh, ležala je trda in nezavestna na njegovih rokah. Naenkrat se je vse njegovo čustvovanje do nje popolnoma izpremenilo. Iz nenaklonjenosti zadnjih par let se mu je razvila nenadna, neizmerna ljubezen do tega navidez mrtvega otroka. Čutil je, da bi v tej strašni zimski noči rad dal svoje lastno življenje, da le zopet oživi te mrtve poteze in ude. Nemočnost, zapuščenost te male izgubljene, spomin na njeno žalostno usodo je tako močno vplival nanj, da je zakokal kot otrok. In potem je molil, kot še nikoli prej, naj ji Bog vrne dušo, katero je poklical k sebi. Napol blazen je tolkel z malimi rokami ob

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

EXCLUSIVE FRANCHISE

Amazing new liquid plastic coating used on all types of surfaces interior or exterior. Eliminates waxing when applied on Asphalt Tile, Vinyl, Linoleum, Vinyl Asbestos, Hard Wood, & Furniture. Completely eliminates painting when applied to Wood, Metal, or Concrete surfaces. This finish is also recommended for boats and automobiles.

NO COMPETITION

As these are exclusive formulas in demand by all businesses, industry and homes. No franchise fee. Minimum investment — \$300. Maximum investment — \$7,000. Investment is secured by inventory. Factory trained personnel will help set up your business.

For complete details and descriptive literature write:

CHEM-PLASTICS & PAINT CORPORATION

1828 Locust, St. Louis 3, Mo.
(43)

REAL ESTATE FOR SALE

INDIANA

FOR SALE BY OWNER
Brick home on Michigan St., New Carlisle, Indiana. Close to schools, churches and South Shore station. Downstairs has large entrance hall, living-room with fireplace and built-in book shelves, dining room, all carpeted, extra large walk-in closet, large kitchen with custom built wood cabinets, bath. Second floor has two large bedrooms with walk-in closets and another with custom-built vanity and wardrobe, half bath and large hall. Full basement. Oil heat. Lot 134x40, landscaped. Reasonably priced. Immediate possession. Phone 654-3542 or write P.O. Box 457, New Carlisle, Indiana. (43)

MALE HELP

TURRET LATHE SPECIALISTS

Opportunities are now available for fully qualified men. Retirements are opening up many jobs in our organization giving a new employee the opportunity to quickly gain seniority. Must be able to do complicated set-ups and work to close tolerances. Only men seeking a permanent future need apply. We are located near summer and winter vacation area. Good working conditions.

Kindly write or apply in person
Mr. B. D. Hardy, Pers. Director
HOUDAILLE INDUSTRIES
HYDRAULIC DIVISION

537 East Delavan Avenue Buffalo, New York
An equal opportunity employer. (43)

svoji dlani, drgnil in ogreval ude, dihal v okameneli obraz, ki so ga močile tudi njegove solze. Dolgo časa (v njegovem strahu so se mu zdela leta) se ni prikazalo nobeno znamenje življenja in že mu je hodilo na misel, da leže zraven nje in da ju najdejo skupaj mrtva, naj ne more nihče reči, da ni storil svoje dolžnosti, ki jo je naenkrat zapazil, da se je drobna roka odmeknila od vročega stekla svetiljke. Podvojil je svoj napor, pri meknil svetiljko bliže in razlil njeno blago toploto po malih udih in črez nekaj časa se je umeknila škrlatna barva na licih nežni rdečici. Odprla je oči in trudno vprašala:

"Kdo je to? Ali je to Owen?"

Te besede on ga zadele kot nož. Vedel je, kako se je otrokovo srce, ki ga je sam odbil od sebe, nagibalo njegovemu boljšemu bratu; in sedaj, v prvem trenutku zavesti, se je nehote takoj pojavilo čustvo zaupanja.

"Ne. Jaz sem—Donal! Ali me ne poznaš, Nodlag?"

"Zakaj me tepeš, Donal? Kaj sem ti storila?" Kajti še vedno je drgnil in tolkel drobne roke. Toda ta mala prošnja mu dela neizrečeno težko.

"Saj te hočem samo segreti, Nodlag. Ali me sedaj poznaš?"

"Poznam te. A kje je Owen? Jaz pojdem z Owenom domov."

Donal ni rekel ničesar. Vzela je svetiljko, dvignila otroka, ga tesno stisnil k sebi, da bi ga toplota oživila, in dejala:

"Okleni se z rokama moje-ga vratu, Nodlag, in ga ne izpušti. Bog in Njegova blažena

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

WORK AND PLAY
IN SUNNY FLORIDA

RN's

Immediate openings on all tours for floor duty, operating room, IV, medical and surgical intensive care units. Must be eligible for Florida licensure. Excellent personnel policies. Highest salaries offered in non Governmental Hospital in the State of Florida.

Call personnel 532-3611 after 9 a.m. weekdays.

WRITE OR WIRE

Mt. Sinai Hospital
of Greater Miami

4300 Alton Road
Miami Beach, Florida

(42)

Mati naj me okrepčata, da pridem do doma, toda bojim se, da bova jaz in ti ležala, preden se zdani, v mrzli postelji."

Zadnji dogodki, ki so ga tako zelo pretresli, so napeli vse njegove sile, toda sedaj je čutil, da mu zopet naglo pešajo. Začel se je bati, da ne bo zmogel teh gričev in dolgih snežnih polj pred seboj, polnih zametov, ki so vsak trenutek naraščali. In te strašne snežinke, ki so padale tako molče, tako neslišno, tako neusmiljeno, so ga slepile, mu težile pleča in ovirale korak.

V njegovem naročju je ležala breme, ki je postalo še bolj leno in nemočno, ko je Nodlag zaspala. Toda ljubezen, čista, nesebična ljubezen, zlasti ljubezen, ki vzraste iz črne korenine sovraštva, je čudovita reč. Donal je čutil, kakor da ga neka moč naprej potiska in od njega prevzema delo rešitve. In šel je dalje, dalje, dvigal je noge kakor stroj, a vendar varno iskal poti, kajti dobro je poznal ceno breme-na, katero je nosil, in čustvo časti se je umeknilo močnejšemu nagonu ljubezni. Toda narava je narava, in ko je stegoval naprej prosto roko ter slepo tipal pred seboj, delal velike, dolge korake ter se varoval razpok in jam, je opazil, da mu glasovi odgovarjajo, toda dolgo časa ni mogel jasno spoznati preteklih dogodkov in blodne sanje so ga še vedno nadlegovale.

XIII. poglavje.
SVATOVŠČINA IN SVARILO

Luči, ki jih je Donal videl v svojih blodnjah, so bile svetiljke mož, kateri so se po brezuspešnem iskanju po gorah vrnili domov in katere so potem poslali, da najdejo njega; glasovi so bili kliči njegovega brata Owena in hlapcev. Ko se je zbudil iz omotice in blodenj, je zapazil, da leži na blazinah na kuhinjski klopi. Ko se mu je začel vračati spomin in se je domislil dogodkov pretekle noči, se je nenadoma obrnil in rekel:

"Nodlag?"

"O hvala Bogu," je dejala mati, ki je pristopila, "zopet si pri sebi."

"Nodlag?" je ponovil nes-trpno. "Kje je Nodlag?"

"Vse je dobro. V postelji je, pa ji ni nič hudega."

Donal je obmolknil. Dali so mu nekaj požirkov mleka in žganja. Toda dolgo časa ni mogel jasno spoznati preteklih dogodkov in blodne sanje so ga še vedno nadlegovale.

"Kdo je naju rešil? Kje sva bila?"

"Bila sta prav blizu," mu je odgovorila sestra, "v jarku na koncu cerkvenega polja. Pa kar je, je. Sedaj se moraš poboljšati in postati prav priden dečko, zakaj še nikoli prej nisi bil tako blizu smrti."

"Ali je bilo tako hudo?"

"Pa še kako! Klatil si vse mogoče neumnosti."

"Čutil sem, da se mi je zbledlo, preden sem padel. To so bile čudne reči, prav zelo čudne."

"Bolje bi bilo, da greš sedaj v posteljo," je rekla mati. "Saj je že za vse nas čas, da bi šli."

"Koliko je ura?" je vprašal Donal.

"Ravno štiri. In hlapci morajo že ob petih vstati."

Naslednji dan je bil popolnoma zdrav, samo na hrbtu in na plečih so ga mišice močno bolele. Oče mu ni rekel ničesar, temveč ga je samo gledal s svojimi ostrimi, drobnimi očmi in mu krepko stiskal roko, kar je govorilo več kot vse besede. Mala Nodlag je ležala bolna v sobi. Vsled prehlajenja so se ji lahko vnela pljuča, in ko je Donal stopil k njej, jo je tresla mrzlica. Toda gledala ga je s svojimi velikimi, svetlimi očmi in molčala. Krepkega moža je ta pogled tako pretresel, da je trepetal. Zavest, da jo je on rešil, je še okrepila veliko lju-

bezen, ki se mu je nanovo porodila v tej noči in ob onem zametu, kjer jo je našel.

"Jagnje sva izgubila, Nodlag," ji je rekel. "Potok ga je odnesel. Našel sem ga mrtvega v tvojem naročju, ko sem te izkopal iz snega."

"Ali je bilo mrtvo?" je vprašala težko dihaše.

"Da in mrzlo in trdo kot kamen. Toda jaz ti dam drugega, ko se pozdraviš."

"Sedaj te je Donal že drugič rešil, Nodlag," ji je dejala mati. "Omožiti se boš morala z njim, če ga maraš ali ne."

"Ona neče mene," se je šalil Donal, "temveč Owena. Ni mi hotela verjeti, da sem jo jaz rešil iz snega in potoka."

Velike, svetle otrokove oči so se še vedno upirale vanj.

Nato je storila nekaj lepega. Odrinila je preč gorko pijačo, katero ji je ponujala gospa Connors, in prosila Donala, naj ji jo on da. Držal je kozarec ob njenih ustnicah in ona je željno pila. Toda roka mu je trepetala. Ko ji je mati obrisala usta z robcem, je Nodlag pomignila z roko.

"Pripogni se," je rekla mati, "nekaj ti hoče povedati." Veliki mož se je sklonil in Nodlag mu je položila svojo vročo roko okrog vratu in ga stisnila tesneje k sebi. On je pritisnil svoje ustnice na njeno vroča usta in odšel vun, da se izjoka dodobra.

(Dalje prihodnjič)

• Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Po dogovoru s podjetjem "JUGOEXPORT" v Beogradu sedaj lahko naročimo za vas TELEVIZORJE (\$125 ali več), HLA-DILNIKE (\$108 ali več), RADIO-APARATE, STEDILNIKE, ŠIVALNE STROJE, PRALNE STROJE, MOTOCIKLE, SKUTERJE, CEMENT in drugi gradbeni material, — vse, kar bi radi POKLONILI vašim sorodnikom in prijateljem v Jugoslaviji. BREZ CARINE, vse prvovrstni jugoslovanski izdelki, cena povečini franko železniška postaja prejemnika v Jugoslaviji, plačilo v U.S. dolarjih, preko

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 West 45th Street

NEW YORK, N. Y. 10036

Tel.: CI 5-7711

HITRA, ZANESLJIVA
POSTREŽBA

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI VSAKIH CEN

365 East 156th Street

KEnmore 1-9411

70 - LET - 70

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA
KATOLIŠKASLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje: \$15,100,000.00
Število certifikatov: 47,500

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLSKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi zavarovalnino za onemoglost, poškodbo in operacijo do vsote \$400.00 za članstvo mladinskega in odraslega oddelka.

Ako še nisi član ali članica te mogočne bratske katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPISITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD K.S.K.J.

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Illinois

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

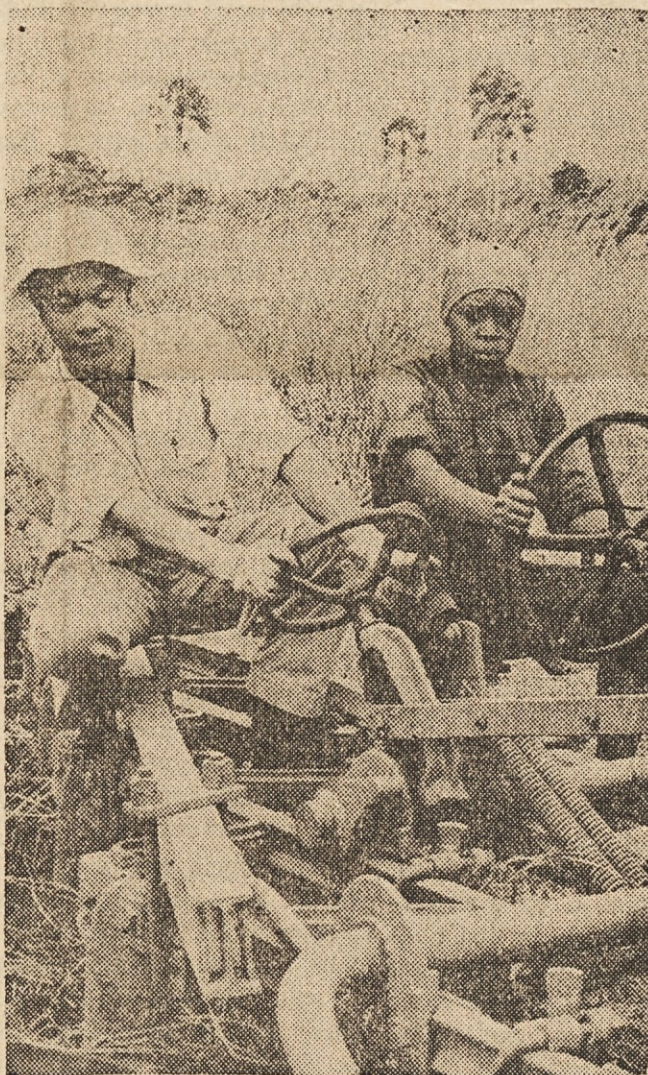
Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

PRI POUKU — Kitajski poljski delavec uči domačino na otoku Zanzibaru v vzhodni Afriki orati s traktorjem. Rdeča Kitajska je na Zanzibaru od izgona sultana lani dosegla močan vpliv, četudi se je otoška republika združila s Tanganjiko v federacijo Tananzijo.

KONTROLNO SREDIŠČE — Slika kaže podzemno kontrolno središče ameriškega Stratičnega letalstva v bližini Omaha v Nebraski. Iz njega je mogoče vsak čas doseči zvezo z vsemi letali Stratičnega letalstva, pa tudi z Belo hišo in Pentagonom.